

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 15. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: Šeststopna petič-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 73.

V Ljubljani v sredo, 1. aprila 1885.

Tečaj II.

Kardinal knez Schwarzenberg.

V palači kneza Ivana Schwarzenberga na Dunaji je v petek po noči na veke oči zatisnil mož, ki je bil po svojem rojstvu in po svojem dostojanstvu na prvem mestu med veljaki našega cesarstva: Kardinal in nadškof praške škofije, knez Friderik Josip Schwarzenberg.

Smrt cerkvenega tega dostojanstvenika je vzbudila po vseh deželah širne Avstrije občno sočutje; in pojavi žalosti, da je preminulo srce tolikega pomena in plemenitosti, množé se od dné do dné. Umrši knez Schwarzenberg bil je mož, o čegar lastnostnih tudi neprijatelji njegovi s spoštovanjem govoré; vzgleden služabnik cerkve svoje, zvest državlján in navdušen domoljub, blag in ljubezniv človek znal si je pridobiti prijateljev v obeh taborih. Njegova zvestoba do cesarske hiše, neomejena ljubezen in udanost do vladarja, poleg tega pa njegova prava pobožnost in požrtvovalnost v težkem poklicu kakor cerkveni knez — oboje se je združilo, da polagata sedaj prijatelj in neprijatelj lavorov venec na njegovo gomilo in poročata svetu, da je minol mož, kateremu je zgodovina odmerila velevažen prostor v razvitku našega cesarstva.

Porodil se je kardinal l. 1809 kot najmlajši sin kneza Josipa Ivana Schwarzenberga; mila usoda mu je torej uže v zibelko položila knežjo krono in ž njo pričakovanje do največjih časti. Ko je mladi princ dorastel, obiskaval je najprej dunajsko vseučilišče, a kmalo ga je zapustil in šel na začudenje plemenite svoje rodovine v bogoslovje. Deloma v Solnogradu, deloma na Dunaji se učeč, dokončal je jako mlad teologične studije in bil l. 1833 posvečen v mašnika. Dve leti po-

zneje izvoljen je bil uže za nadškofa solnograškega, tedaj star še le 26 let! Kmaló potem postal je kardinal, in l. 1849 imenoval ga je cesar nadškofom praške dijeceze. Tu je bil intronizovan l. 1850 — skoro 36 let je torej vladal svojo škofijo in zavzemal mesto českega „Primasa“.

Predaleč bi prišli, ko bi hoteli na tem mestu naštevati osebne lastnosti umršega kneza in pripovedovati o nešteti delih usmiljenja, o katerih hvaležno govori ljud njegove škofije; tudi ni naš namen, povzdigovati njegove zasluge za razvoj duhovenstva českih dežel in opisovati obilne dobrodelné zavode, katere je blagi mož ustvaril, postavši si z njimi dolgotrajen spominek. Omeniti hočemo le njegovo javno politično delovanje in njegov nastop na politični areni — delovanje, ki je trajalo nad petdeset dolgih let ter bilo tako, da mu je rodilo poleg ljubezni somišljenikov obče spoštovanje nasprotnikov. Knez Friderik Schwarzenberg bil je pre plemenita prikazen, da bi mu bil v vsakdanjem boju upal se kedo podtikati sebičnih namenov; tega trdega in odločnega značaja, tega vplivnega in važnega moža se ni mogla nikdar lotiti navadna zavist. Tudi tedaj še, ko je na Českem z vsó silo nastal narodnostni boj in so se najboljši možje razdelili v dva sovražna tabora — kardinal Schwarzenberg ni nikdar zatajil svojega českega narodnega mišljenja — je stala oseba umršega kneza takó visoko, da ga niso zadevali navadni valovi političnih strastij. Kot vodja českih plemičev imel je čestokrat priliko, stopati v javno politično življenje in zastaviti sile svoje v prid národu českemu; odkrito je pokazal simpatije za svoje ljudstvo, a ker se njegovi nazori niso nikdar priostriili do slepe strankarske strasti, ker se nikdar ni vdal brezmyselnemu narodnostnemu fanatizmu, užival je spo-

štovanje pri zmernih privržencih obeh strank. Ceniti je znal narodnostno prepričanje nemškega duhovnika ravno toliko, kakor mišljenje českega; rad je videl, da se dušni pastirji njegove škofije zavedajo svoje česke narodnosti, a pri tem je strogo pazil, da niso nikdar opustili svojih dolžnosti. V deželi, v kateri živé dve narodnosti, je delovanje cerkvenega dostojanstvenika tem večjega pomena in zahteva celega moža; tak je bil umrši kardinal!

Kot kardinal in kot potomec staroslavne plemenitaške rodovine bil je pokojnik naravni vodja avstrijskega episkopata. Beseda njegova je odločevala v cerkvenih vprašanjih naše monarhije skoro pol stoletja. Bil je vrhovni poveljnik v boji zoper konfesionalne zakone in delal v prvi vrsti za ohranjenje konkordata; a tu je postopal z ono modro mirnostjo in previdnostjo, ki je last takih velikih značajev, kakor je bil umrši kardinal. On ni iskal boja, ampak sprejel ga je vsled notranjega prepričanja. Ko so bile sóske postave vpepljane, znal je kakor malo kdo njegovih vrstnikov ohraniti mir v svoji škofiji. Pri vsem tem odločnem katoliškem prepričanju nikdar ni v svojem službenem poslovanju prišel v konflikt z drugimi konfesijami. Kakor v deljenji dobrih del nikdar ni gledal na veroizpovedanje obdarovanega in je po knežje pomagal povsodi, kjer je sila trkala na vrata, naj bode tudi pri protestantu ali židu, tako je v uradnem poslovanju gledal povsodi le na stvar, in subjektivni momenti niso odločevali v pisarni českega kneza in škofa. — Zato pa je tudi vsa kronovina česka praznovala pred dvema letoma tako srčno in navdušeno njegovo zlato mašo. Od vseh strank dohajale so častitljivemu starčku voščila, in vladar sam mu je poslal lastnoročno laskavo pismo, ki povzdiguje ogromne zasluge kardinalove za prestól, cerkev in domovino.

Listek.

Ženstvo v življenji in pravu starih Slovanov.

(V ljubljanski čitalnici predaval dr. Janko Babnik.)

„Kar večno žensko je, dviga nas k višku.“ Prav vsakdanji, da, banalen je ta začetek, mi menda kdo poreče. Priznam, toda navzlic temu se tega reka vstrašil nisem, ker ravno v pogosti rabi pokazuje se obče prepričanje, da je res, kar pové, v tem tiči njegova resnica, naj je še tako banalen. Vsakdanje je in banalno bi bilo trditi, da toplota človeka greje, in vender nikdo ne bode trdil, da je banalno, govoriti o bistvu toplote, da je banalno razlagati, zakaj da greje. In kdo ne vé, koliko časa, koliko truda je bilo treba za razlaganje te resnice. Jednako, gospóda, je moje stališče. Pomena in vpliva ženstva na zgodovino, ali bolje, sploh na kulturno stanje narodov ne more spregledati nikdo, ki je v stanu gledati ter samosvojno misliti, in vender se čuti tako redkokedaj potreba, si natančneje ogledati, kakov da je ta vpliv, kje da so pravi njegovi vzroki, kako da deluje. O tem

pa smo vsi jedini, da je vpliv velik, da deluje, da — hvala Bogu — večinoma v dobrem zmyslu deluje, vsi pripoznamo: „Kar večno žensko je, dviga nas k višku.“

Iz tega važnega in težavnega predmeta sem si drznil izbrati snov svojemu predavanju, namenjen sem vam danes govoriti nekoliko o slovanski ženi. Tega gotovo ne bode pričakovali, da vam govorim o svojih lastnih skušnjah v tem oziru — premale še so. Tudi s pripovedkami iz „mlečnozobe petošolske ljubezni“ vas ne maram dolgočasiti, ampak bogato kujigo zgodovine bi rad odprl pred vami ter skušal razkazati, kako stališče da je zavzimalo ženstvo pri naših pradedih, kako da je bilo stanje žensk v življenji ter pravu starih Slovanov. Rad bi to v prvi vrsti pravnozgodovinsko tvarino tako obravnaval, da dobite iz žensk se tikajočih določb slovanskega prava podobo o stanju ter o pravicah žensk pri naših pradedih. Skušal bom pokazati, kako da je tudi tukaj v kratkih, obče veljavnih resnicah vtelesjeno življenje starih Slovanov, kakor na pr. današnje naše pravo ni drugo, nego v paragrafe vlito življenje.

Ta predmet: ženstvo v pravu in življenji

starih Slovanov je gotovo preobširen, da bi se dal v trenutkih, za katere smem računati na vašo drago pozornost, temeljito obravnavati. Treba je, da ga omejim. Da pa pokažem veliko bogatost te snovi, naj le omenim, da bi bilo prav mikavno, ogledati si najprej pomen besed, s katerimi slovanski jeziki ženski spol označujejo, pri nas Slovencih toraj besed „žena“ in one druge — katere si še izgovoriti ne upam. Zanimljivo bi bilo, ogledati si potem natančneje imena, s katerimi so posamezne ženske imenovali, ženska ali — če smem za stare čase ta izraz rabiti — krstna imena, v katerih tiči premnogo, za stanje žensk v starodavni dóbi pomenljivega, važnega. Trebalo bi potem pospeti se nekoliko više, da bi si ogledali ženska bitja, s katerimi so stari Slovani obljudili svoja nebesa, da bi pretresovali lastnosti, katere so jim pripisovali. Kajti vsa ta bitja vstvarili so si ljudje po svojih človeških predstavah in lastnostih. V vsem lepem ter idejalnem, kar diči slovanske boginje, v lastnostih, ki so se pripisovale onim zračnim bitjem, katera polnijo livade in gozde, bregove in doline, kakor vile itd., smemo smatrati razodeto narodovo mišljenje o dobrih ženskih lastnostih, in ravno

Česki narod sam zgubi v pokojnem odličnega in velevažnega zaveznika. Uže tako je mesto vladike gledé narodnosti silnega pomena, a če je vladika poleg tega ud tako odlične rodovine, kakor je Schwarzenberška, potem je tak zaveznik neprocenljiv. Njegov blagodejni vpliv in njegova mirna beseda pospeševala sta narodnost česko povsodi, kjer se je to lahko zgodilo brez žaljenja pravic nemških sosedov. Vsled tega preišljenega in konservativnega postopanja so ranjcega kneza dostikrat obsojevali mlajši, nemirni elementje in mu očitali, da nema pravega rodoljubja. A to ni motilo pokojnega — saj je vedel, da so oni elementje povsodi jednaki in povsodi predbacujejo izdajstvo rodoljubom, ki ne hoté z glavo skozi zid in menijo, da dovede mirno in dosledno delo poprej do cilja, nego slepi fanatizem.

Glavno mesto, zlata Praha, ima tudi še poseben vzrok žalovati za preminolim knezom — njej je bil veden protektor in pospeševalec; dobrodelne njene naprave zgubé z njim svojega pravega voditelja in očeta — ni tedaj čuda, da je žalost med narodom českim občna, in vlada zavest, da je zatisnil oči jeden najvrlejših, najbolj plemenitih sinov domovine česke; da izrekajo celo nasprotniki njegovi: na stolu sv. Adalberta ni bilo še nikdar moža takó blazega srca, tolikega plemenitega duha, nego je bil Friderik Josip knez Schwarzenberg, kardinal svete rimske cerkve, Primas česki!

Sedaj ga ni več. Blag mu spomin!

Železniške zveze s Trstom.

(Govor poslanca Nabergoja v državnem zboru dné 17. marcija t. l.)

(Konec.)

Avstrija leži v srci Evrope, primerno je torej naravnim odnošajem, da drži glavna prometna žila od severja in severnega zahoda Evrope proti južnim morskim obalem, in od tam dalje v vzhodno Azijo skozi Avstrijo, in ako je in ostane glavna postaja tega prometa Trst, kakor se to skoro drugače misliti ne more, osebito ker je Sueški kanal Trst med vsemi drugimi pristanišči Jadranskega morja vzhodni Aziji najbolj približal.

Še le te dni je nek načrt nemškega državnega kancelarja v časnikih vseh barv vzbudil veliko hrupa; pa stranke, katere zastopajo ti časniki, sodijo ta načrt ugodno ali neugodno, skoro vsem pa je bila merodajna politična stran načrta. Gre namreč za to, da se v Trstu ustanovi glavna postaja za neki del nemškega prometa in trgovine v oddaljeni vzhod. Jaz v vsem tem ne najdem nič čudnega, kajti, ko bi bila Avstrija uže več let za prave prometne črte proti Trstu skrbela, potem nikoli ne bi moglo bilo priti v ozir katero drugo pristanišče bodi si Genova ali Brindisi, in verujte mi, gospóda moja, da tudi vsa moč že-

tako se nam v narodnih pravljicah o hudobnih bitjih — coprnicaht itd. — točno kažejo slabe lastnosti, katere je pripisoval naš narod ženskam.

Teh toli zanimivih strani iz vprašanja o stanju žensk pa danes obravnavati ne morem, tudi ne bom razpravjal o tako zvanih zgodovinskih ženah, akoprav imamo v slovanski zgodovini tudi takih prikazni dovelj — ampak boginje in vile, kakor tudi slavne kraljice in kneginje v stran pustivši, nameravam se pečati prav z vsakdanjimi prikaznimi, z ženo v pravem njenem poklicu, s slovanskim dekletom, slovansko ženo kot tovarišico svojega moža, s slovansko materjo. S tem pa se nikakor ne poslovim povsema od boginj in kraljic. Komu niso znane boginje ter kraljice, ki ne vladajo le v domišljiji pesnikov, ampak nam prav vsakdanje naše življenje olepšavajo ter olajšavajo ali pa tudi — če jih je volja, ogrenijo.

Stališče, katero so zavzemale žene pri raznih narodih, bilo je zmirom zavisno od kulturne stopinje, na kateri je stal dotični narod. Zatorej so raziskavanja o stanju žensk pri raznih narodih le za starejše čase plodovita, kajti dandanes smo, hvala Bogu, tako daleč, da nimamo več posebne

leznega kancelarja ni tolika, da bi mogel prometu odpreti pota, ki niso najkrajši in najcenejši. Iz tega se le to vidi, da prava prometna in trgovinska politika naše trgovinske uprave more Trstu zagotoviti najvažnije trgovinske okrajine v severno-zahodni in zahodni Nemčiji in da se morebitne dvojbe morajo zaznamenovati le na rovaš tistih avstrijskih gospodarjev, ki so pred šestimi leti gospodarili in so si prisvojili izrek: „Nemško do Adrije.“ (Istina! na desnici.)

Znano je, da so avstrijski brodarji večinoma Slovani in Italijani; morebiti se je prav zato na avstrijsko brodarstvo tako malo skrbi obračalo, ker kdor pozna avstrijsko dolgo obrežje in ljudi, ki stanujejo na njem, mora strmeti, da se naše brodarstvo doslej ni bolj razvilo. (Istina! na desnici.)

Zeló se je napadalo tudi jedino avstrijsko parobrodno društvo, na katero se moramo ozirati, ali nikoli se niso navedla sredstva, kako bi se to velikansko tržaško podjetje vspodbudilo k večji kreposti, Mogoče, da pri Lloydu ni vse zlato, kar se sveti, ali naloga avstrijskih domoljubov ne more biti, jemati zaupanja zavodu, namesto da bi se iskalo pomočkov, kako bi se zboljšale morebitne napake in uže obstoječemu zavodu novo življenje udahnili. (Dobro! na desnici.) Lloyd obstoji, zboljšati se more, kakor vsak drug zavod, a k temu potrebuje kreposti v gospodarskih stvareh umno postopajoče vlade. Sedanji vladi se sicer ne more očitati, da v tej zadevi ničesar ne dela; ona je za Trst več storila, nego večji del njenih prednic. Ker, ako bi bile te poslednje spoznale in si k srcu vzele važnost domačega brodarstva, ne moglo bi se danes razpravljati vprašanje, ali avstrijskim interesom ni škodljivo, ako nemške ladije nemško blago od morebitne glavne postaje v Trstu prevažajo v vzhodno Azijo, temveč nemškim trgovcem bi morala ugajati raba avstrijskih ladij. (Istina! na desnici.)

Upam, da ni še prepozno; kadar dobomo prave naravne prometne črte v notranje dežele, in ako se potem seže brodarstvu s pravimi pomočki pod pazduho, lahko se v zadnji uri še vse popravi, in prav zato smatram za sveto dolžnost, vlado pri vsaki priliki opozarjati na ožjo svojo domovino. To se vé, da se pri tem ne morem vzdržati, da ne bi poudarjal, kako je želeti, da se Primorju, s katerim se je od nekdanjavnalo po mačehovski, obrne večja pozornost, s tem bi se odpravila tudi neka malopridna počenjanja, ki so Trstu le v škodo. Gotovo ima visoka vlada moč, v Trstu ustvariti take razmere, ki bi omogočile tam razsajajoči prepir med obema domačima narodnostima zatreti in ki bi prinesle mirno, blagodejnemu delu posvečeno življenje. (Dobro! na desnici.) Tega pa nikoli ne bo možno, dokler bo neka svojat tržaškim Slovanom pripoznavala manj narodnih pravic, nego na pr. tamošnjim grškim naseljencem. (Dobro! na desnici.)

nemške, francoske itd. kulture, ampak ta je vsem skupna. Drugače v prejšnjih časih. Ako motrimo današnje kulturno stanje, vidimo, da sta se v osrednji Evropi združila dva elementa, ki sta ga vstvarila: rimski in germanski. Kot tretji element stopilo je na pozorišče Slovanstvo. Pri nas Slovencih se je vpliv rimskih ter germanskih elementov prav rano začel, na slovanskem temelji zidali so tuji, tuji nam po šegi in jeziku; vsega prvotnega iztrebiti vendar-le niso mogli. Zatorej so navade, ki onkraj slovenskih mej počimljejo, z običaji, kateri so se pri nas ohranili, v tolikem sorodstvu, da se smemo, posebno za stare čase, ako govorimo o Slovencih, ozirati na naše južne brate ter iz bogate njihove zaloge zajemati primere in prisposode za prikazni, katere se pojavljajo v našem narodu. To nameravam tudi pri svojem predavanju storiti. Poprej pa mi dovolite par besed gledé tujih običajev, o katerih sem trdil, da so na naš narod vplivali. Kako je bilo stanje žensk pri Rimljanih, kako pri starih Germanih?

Rimsko rodbino karakterizuje oblast, katero je imel njen poglavar, oče v rimskem zmislu.

Sovraštvo, katero se razodeva proti Slovanom od neke strani, gotovo se ne more odobravati, ni z avstrijskega, ni s tržaškega stališča (Dobro! na desnici), ker Slovani nikdar ne dopusté, da bi jih v Trstu smatrali za tužce. (Dobro! na desnici.) Menim pa, da bi se visoka vlada morala prizadevati, da se vedno bolj vroči boj s primernimi sredstvi tako zajezi, da se nasproti omenjeni svojati tlačeni Slovan varuje, in da se mu podadó sredstva, da bo v uradu in šoli pripoznan prav toliko, kakor Italijan, in da ne bo užival manjših narodnih pravic, nego celó Nemeč. (Istina! na desnici.) To je po mojih mislih tudi z avstrijskega stališča jedino pravo. (Dobro! na desnici.)

Jaz sem razložil in načrtal le najvažnejše; tržaške razmere pa so vredne uže natančnejše razprave v visoki zbornici, katera naj nikoli ne bi pozabila, da Trst zahteva z državnega stališča največji ozir in da ga je vreden, in jaz menim, da se ne motim, ako verujem, da so večini visoke te zbornice po meni visoki vladi priporočeni interesi Trsta prav tako na srci, kakor meni, in da bodo vedno dobivali potrebno podporo.“ (Odobranje na desnici. — Govornik se čestita.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

V naši notranji politiki vlada zdaj popoln mir. Poslanci podali so se na počitnice, poročat volilcem o svojem delovanju v državnozbornem zasedanju. Kakor uže povedano, sešla se bode poslanska zbornica po Veliki noči težko da še v zborovanju, pač pa gospodska zbornica. In tedaj bodo se morda zopet nekoliko razburkali valovi notranje politike.

Hrvatski sabor snide se zopet v 18. dan t. m. — Članovi hrvatsko-slavonske regnikolarne deputacije zbrali so se predvčeranjim v posvetovanje o točkah, katere naj bi bile podstava razpravam z ogersko regnikolarno deputacijo.

V brnski trgovski zbornici zmagala je pri volitvah nemška stranka. Čehi imeli so večino samo v tretjem volilnem razredu trgovinskega odseka.

Tuže dežele.

Pariški listi bavijo se vsi obširno z dogodki slednjih dnij. Zbornica je z precej veliko večino primorala ministra Ferrya in njegove drugove k odstopu. Vladala je povsodi velika razburjenost, v palači Bourbon kakor med maso naroda, vendar ni prišlo do nemirov, ko se je zvedelo o odstopu Ferrya. Vsekako pa je položaj nevaren, če bode kriza trajala delj časa ali pa če se z novim kabinetom ne bode ugodilo željam in nadejam naroda. Predsednik Grévy obrnil se je naprej na Brissona, naj sestavi kabinet; in ko je ta odbil zahtevo, obrnil se je predsednik do Freycinetu, kateri je uže ministroval, a se ni mogel trajno

Njegova oblast nad vsemi, ki so bili članovi njegove rodbine, bila je tista, kakor oblast gospodarjeva nad robovi. Razpolagal je čez življenje in smrt svojih otrok, smel jih je usmrtiti. Premoženje, katero so otroci na katerikoli način pridobili, pridobili so očetu, vladarju hiše. In žena? — žena je bila v položaji hčera, ona v starorimski rodbini svojemu možu nasproti tisto stališče zavzima, kakor hčer nasproti očetu. Mož ima čez ujo po polnem oblast — manus. Vse ženino premoženje postane po strogem starorimskem pravu moževu. Žena, mati, v starorimski rodbini nikakor ni zavzimala takega stališča, kakor bi ga po našem čuvstvu morala. To se je sčasoma zboljšalo. Rimski pretor je čuval otroke in ženo pred despotično oblastjo očeta, moža; vendar čim preje so postale hčeri — kolikor se je dalo — svojim bratom enakopravne, tem dalje je trajalo, dok je žena zadobila jej pristoječe mesto. Rimljani tega dosegli niso. Tako daleč so prišli Rimljani, da je bila žena, rekel bi: penzjonarka v rodbini; da mora biti jednakopravna družica svojemu možu, to misel še le je krščanstvo v najnovejše rimsko zakonodavstvo spravilo. (Dalje prihodnje.)

II. Novi meščanje ljubljanskega mesta, gospodje Ivan Hafner, Ivan Kraševc, Andrej Zamejec in Josip Ravnikar prisežejo v roke županu.

Predno se preide na dnevni red, oglasi se za besedo mest odb. dr. Iv. Tavčar ter stavi nujni predlog o ustanovitvi mestne posojilnice v Ljubljani. Nujnost predloga se vsprejme.

V imenu združenega finančnega in pravnega odseka predlaga dr. Tavčar: 1.) Sklep mestnega zastopa z dne 31. maja 1882. l., po katerem naj se v Ljubljani pod nadzorstvom in jamčenjem mestne občine ljubljanske ustanovi mestna posojilnica, se zopet potrdi; 2.) pravila za mestno posojilnico, katera so se sklenila v javni seji dne 11. septembra 1883, naj se spremené v § 5. v zmislu § 12. pravilnika za hranilnice z dne 2. septembra 1884; 3.) mestnemu magistratu se naroča, da stori potrebne korake, da se ti sklepi potrdijo.

Pri glasovanju vsprejmó se vsi predlogi jednoglasno.

III. a) Mest. odb. dr. Zarnik poroča v imenu personalnega in pravnega odseka, da se je mestnemu odborništvu odpovedal prof. Friderik Križnar. — Poročilo vzame se v znanje.

b) Mest. odb. dr. Zarnik poroča v imenu personalnega in pravnega odseka o letošnjih dopolnilnih volitvah za mestni zastop. Iz mestnega odbora izstopiti imajo v tekočem letu, in sicer iz tretjega volilnega razreda, gospodje J. Nep. Horák, Ivan Hribar in dr. Valentin Zarnik. Iz drugega volilnega razreda gg. Alojzij Bayer, P. Grasselli, Josip Tomek in Fr. Križnar. Iz prvega volilnega razreda gg. Josip Kušar, dr. Moschó, Henrik Ničman in Fran Peterca.

Volitve vršile se bodo za tretji volilni razred dne 13. aprila, za drugi volilni razred dne 14. aprila in za prvi volilni razred dne 16. aprila t. l.

Izvolitev načelnikov volilnim komisijam izmed mestnih odbornikov in sestava volilne komisije izmed volilcev prepusti se po predlogu mest. odb. dr. Zarnika županu. (Konec prihodnjic.)

Zahvala.

Popularno znanstveno predavanje na korist «Národní šoli» se je sijajno obneslo. Po odbitih troških za tiskarije, postrežbo in kurjavo v znesku 15 gld. 50 kr. ostalo je čistega 230 gld. Razen te znamenite podpore, za katero si je slavni «Literarno-zabavni klub» po najprijaznejši in živahni agitaciji izredne zasluge pridobil, je imenovani klub neposredno nabral med svojimi člani še 27 gld. 60 kr. darov. Podpisanemu je najprijetnejša dolžnost, za to blagotvorno podjetje preiskreno zahvaliti se visokočastitim gospodom predavateljem dr. K. Bleiweisu vit. Trsteniškem, prof. Andr. Senekoviču in dr. Jan. Babniku, potem milostivima gospema Murnikovi in Lahovi za njihovo ljubeznivo posredovanje pri razprodaji ustopnic, slavni národní čitalnici, ki je brezplačno prepustila v ta namen društveno dvorano, slavnemu c. kr. šol. ravnateljstvu za prijazno dovoljenje, da se je predavanje o električni razsvitljavi vršilo v fizikalni dvorani c. kr. višje realke in slovenskemu časopisju za pozorno reklamo.

Naj bi ta dobrodejna, na vztrajno delovanje društvenega odbora spodbudivo uplivajoča požrtvovalnost velečastite gospode in slavnega rodoljubnega občinstva v prospeh našega slovenskega ljudskega šolstva rodila stoteran sad! Bog pa naj blagoslovi dobrodelna srca!

Ljubljana dne 1. aprila 1885.

Za odbor «Národne šole»: Feliks Stegnar, načelnik.

Vabilo na naročbo.

Z aprilom 1885 prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponové, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti te naslov, ki je na pásku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10—
„ pol leta	5—
„ četrt leta	2-50
„ en mesec	—85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6—
„ pol leta	3—
„ četrt leta	1-50
„ mesec	—50

za donauanje v hišo vsak mesec 9 kr.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Budimpešta, 31. marcija. Neznani tatovi okrali so v prošli noči poštni urad v Also-Ambranyji v szabolczkem komitatu. Danes v jutro našli so nezavestno poštarico zvezano ležečo na tleh. Koliko svoto so ukrali tatovi, ni še znano.

Pariz, 31. marcija. Zbornica dovolila je jednoglasno kredita 50 milijonov za Tonking ter si pridržala dovolitev dalnjega kredita do sestave kabineta. Senat je tudi dovolil brez debate kredita 50 milijonov. Izdal se je ukaz, naj se takoj odpošlje 8000 mož. Če se bode zbralo daljnih 50 000 mož, zavisno je od tega, če bode zbornica dovolila kredit.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 1. aprila.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	82·30
„ „ „ srebro	82·70
Zlata renta	107·70
5% avstr. renta	97·95
Delnice národne banke	860—
Kreditne delnice	292—
London 10 lir sterling	124·40
20 frankovec	9·81 ⁵
Cekini c. kr.	5·81
100 drž. mark	60·70

Uradni glasnik

z dne 1. aprila.

Ekseknt. zemlj. dražbe: V Ljubljani posestvo na šentpeterskem predmestju Matilde Eckerjeve, kleparske so-proge v Ljubljani, dné 16. aprila (2. narok). — V Krškem zemljišča Jak. Šviglja iz Nove Gore (1385 gld.) dné 25ega aprila, 30. maja in 27. junija; — zemljišče Fr. Steinerja iz Mikot (1324 gld.) dné 25. aprila, 30. maja in 27. junija. — V Litiji zemljišče Jos. Selana z Vač (998 gld.) dné 8ega aprila, 8. maja, 12. junija. — V Ilir. Bistrici zemljišče Jur. Krašovica iz Prema (200 gld.) dné 10. aprila, 29. maja in 26. junija t. l.

V konkurzu: Tvrška «Handl & Steinberg, tovarna na klej v Ljubljani». — Dan obravnave 9. aprila ob 9. uri dopoldné pri c. kr. ljub. dež. sodniji; rok priglašnih terjatev do 31. maja in dan likvidacije 15. junija dopoldné ob 9. uri. — Konkurni komisar je dež. sodnije svetovalec g. dr. K. Vidic in upravnik imovine g. dr. Suppan v Ljubljani.

Tujci.

Dné 30. marcija.

Pri Maliči: Fischer, trgovec, iz Londona. — Kokoška in Ernst, trgovca, z Dunaja. — Aichler, trgovec, iz Trsta. — Owin, graščinski upravnik, iz Radóvljice. — Globočnik, posestnik, iz Tržiča. Pri Južnem kolodvoru: Brvil, hišni posestnik, iz Pulja. — Dollenz, hišni posestnik, iz Vipave. Pri Avstr. carji: Kolm, agent, z Dunaja. — Vogelnik, uradnik, iz Idrije.

Umrli so:

Dné 30. marcija. Janez Starin, sin hiš. posestnika, 3¹/₂ l., Gruberjeve ulice št. 5, davica. Dné 31. marcija. Lucija Span, hči črevlj. mojstra, 17 l., Dunajska cesta št. 8, jetika. — Ana Bader, kuharica, 40 l., Sv. Petra cesta št. 37, jetika.

Umetne

zobe in zobovja

vdevlje po najnovejšem amerikanskem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in vse zobne operacije (39) 2

zobozdravnik A. Paichel, poleg Hradeckega mostu, 1. nadstropje.

Salicilna ustna voda

in

salicilni zobni prašek

pripravljan od G. Piccolija, lekarja „pri angelju“, Ljubljana, Dunajska cesta.

Vsakdanja vporaba ohrani zobe zdrave, zobno meso okrepi ter obvaruje vseh zobnih in ustnih boleznij in vratobola. (108) 15—12
Steklenica salicilne ustne vode 40 kr.; skatulja salicilnega zobnega praška 30 kr.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
31. marc.	7. zjutraj	737·92	2·8	bzv.	megla	0·00
	2. pop.	737·25	14·4	jzpd. sl.	d. obl.	
	9. zvečer	737·50	6·6	„	jasno	

Najboljša semena!

Velikanska pesa, velikansko korenje, prava, najboljša cesarska senošetna mešanica (trave in detelje), domača in nemška detelja, prava japonska ajda, ona, en malo gostejše sejana, za zeleno klajo posebno izvrstna, kakor tudi druga zanesljiva, kaljiva in najboljša semena priporoča po najnižji ceni

J. R. Paulin,

(35) 6—5

specerijski trgovec,

Pred škofijo št. 1, na voglu Špitalskih ulic

Antirrheumon

pripravljan od G. Piccolija, lekarja „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Najboljše sredstvo zoper trganje, protin, otrpnenje čutnic, boleti v križi in prsih, revmatični glavobol in zoboból.

Steklenica 40 kr.

Naročila z dežele se nemudoma izvršujejo po pošti. (105) 15—12

Zahvala in priporočilo.

Podpisani se najvdanejšje zahvaljuje svojim p. n. odjemnikom za njemu do sedaj izkazano zaupanje in priporoča k nastali sezóni svojo dobro preskrbljeno in izbrano zalogo

solnčnikov

za gospé in gospode

v jako lepi in veliki izbiri, priproste kakor tudi najolegantnejše oprave, po najnižjih cenah; dalje

dežnike

v neizperpljivi izbiri vsake velikosti in iz vsake vrste blaga, na pr. iz pavole, alpake, clotha, botany-blaga, pol-svile, svile, double-face-svilo itd., na običajnih kakor i na tako priljubljenih praktičnih patentovanih avtomat-stojalnih z modernimi palicami po najnižjih cenah.

Specijalitete v dežnikih: Patentovani samo-odpiralniki, patentovani samo-zapiralniki, razložljivi dežniki in solnčniki za v kovčege; dalje solnčniki in dežniki s Titania-palico in zlatim stojalom so vedno na prodaj.

Prevleka in popravlanje so kar najhitreje oskrbava, naročbe z dežele na posamične dežnike in solnčnike izvršujejo se natanko vsled zahtevo promptno proti povzetju.

Razpečevalcem so vsled zahtev na razpolaganje dopodrobni cenilniki franko.

L. Mikusch

fabrikant dežnikov in solnčnikov,

Ljubljana, Mestni trg št. 15. (41) 5-1

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1 : 75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, prilepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova knjigarna v Ljubljani.